

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ДУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	014.03 Середня освіта (Історія)
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЯ	Середня освіта (Історія та Географія) Магістр освіти. Вчитель історії та географії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету імені
Володимира Винниченка

Голова Вченої ради

_____ О. А. Семенюк
(протокол № ____ від _____)

Ректор

_____ О. А. Семенюк
(наказ № ____ від _____)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та Географія)» з підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці магістрів.

Розроблена робочою групою у складі:

Вівсяна Інна Анатоліївна – керівник проектної групи (гарант), кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України ЦДПУ;

Бабак Оксана Іванівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії; завідувачка кафедри всесвітньої історії ЦДПУ;

Токар Наталія Миколаївна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України ЦДПУ;

Козир Ірина Анатоліївна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України ЦДПУ;

Парсамов Сергій Суренович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри всесвітньої історії ЦДПУ;

Позднякова Інна Сергіївна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії;

Пономаренко Людмила Василівна – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії;

Грінченко Віктор Григорович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України ЦДПУ.

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«Середня освіта (Історія та Географія)»
зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія)

1 – Загальна інформація

<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, кафедра історії України, кафедра всесвітньої історії
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Магістр освіти. Вчитель історії та географії
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія)
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
<i>Наявність акредитації</i>	Спеціальність акредитована Акредитаційною комісією України 5 липня 2016 р., протокол № 122 (наказ МОН України від 06.07.2016 № 806). Термін дії сертифіката до 1 липня 2026 р.
<i>Цикл / рівень</i>	FQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень, НРК – 7 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність ступеня бакалавр чи спеціаліст
<i>Мова (и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	Зберігається до наступної освітньої програми та її планового оновлення. Цей термін не перевищує період акредитації.
<i>Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	www.cuspu.edu.ua

2 – Мета освітньої програми

Формування особистості фахівця галузі освіти, здатного вирішувати завдання професійної діяльності на нових засадах, з урахуванням сучасних потреб суспільства; формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії та географії старшої (профільної) школи; особистості випускника вищого навчального закладу, який має бути компетентним не лише в професійній галузі, але й мати активну життєву позицію, високий рівень громадянської свідомості.

3 – Характеристика програми

1	<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</i>	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Історія). Поєднана спеціальність: 014 Середня освіта (Географія)
2	<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма підготовки магістра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.
3	<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Основною метою освітньо-професійної програми є підготовка висококваліфікованих кадрів, які б мали глибокі міцні знання для здійснення компетентнісного навчання історії та географії й

		дослідницької та інноваційної діяльності в освітньому процесі. Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку освітньої сфери, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері історичної освіти та науки, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.
--	--	--

4 – Придатність випускників до працевлаштування та продовження освіти

1	<i>Працевлаштування</i>	232 Викладач середнього навчального закладу 2320 Викладач середнього навчального закладу 235 Інші професіонали в галузі навчання 2352 Професіонали в галузі методів навчання 2359.2 Інші професіонали в галузі навчання 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2320 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2320 Методист заочних шкіл і відділень 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2351.2 Вихователь-методист
2	<i>Продовження освіти</i>	Можливість навчання за програмою третього циклу FQ-EHEA, 8 рівня EQF LLL та 8 рівня НРК.

5 – Викладання та оцінювання

1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	У процесі викладання та навчання застосовуються наступні методи навчання: За типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; аналітичний; індуктивний; дедуктивний; За основними етапами процесу: формування знань; формування умінь і навичок; застосування знань; узагальнення; закріплення; перевірка; За системним підходом: стимулювання та мотивація; контроль та самоконтроль. За джерелами знань: словесні – розповідь, пояснення, лекція; наочні – демонстрація, ілюстрація. За рівнем самостійної розумової діяльності: практичний; метод проблемного викладання. Основні види занять: лекції, семінари, лабораторні роботи, практичні заняття, виконання індивідуальних робіт, самопідготовка та самостійна робота, консультації, навчальна та виробнича (педагогічна) практики тощо.
2	<i>Система оцінювання</i>	Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, державна атестація. Форми контролю: усне та письмове опитування, тестові завдання, творча робота, презентація, портфоліо, звіт, екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)	Магістр (рівень 7): здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні задачі в галузі середньої (у тому числі профільної) освіти (за предметною спеціальністю «Історія»), що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, історичної науки та дослідницько-інноваційної діяльності, що включає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних освітніх та історичних знань та
---------------------------------	--

	професійної практики за умови комплексності та невизначеності умов організації освітньо-виховного процесу в основній та старшій (профільній) школі.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Здатність набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.
	ЗК 2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 3	Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності.
	ЗК 4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя
	ЗК 5	Здатність до цілеспрямованого накопичування знання, самостійного пошуку та опрацювання інформації з різних джерел.
	ЗК 6	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації.
	ЗК 7	Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей, та визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності.
	ЗК 8	Здатність до творчого мислення, яке полягає у схильності до нестандартного вирішення задач (креативність), самостійності міркувань та умовиводів
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1	Здатність застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації вільно орієнтуватися у спеціальній науковій літературі, вміти знаходити інформацію завдяки Internet-мережі, працювати з науково-методичною літературою та періодичними виданнями з метою використання в процесі новітніх досягнень історичної, географічної та педагогічної наук.
	ФК 2	Здатність застосовувати сучасні освітні та інформаційно-комунікативні технології у викладанні історії та географії в старшій школі. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у

		галузі професійної діяльності.
	ФК 3	Володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички.
	ФК 4	Здатність пояснювати особливості розвитку історичної науки на різних часових та змістовних рівнях; розкривати особливості розвитку історичної науки на різних етапах; встановлювати закономірності розвитку історичної науки, користуватися понятійно-термінологічним апаратом історичної науки; визначати об'єкт та предмет конкретного історичного дослідження; застосовувати основні принципи та методи історичних досліджень; застосовувати різні підходи у дослідженнях відповідно до основних концепцій та парадигм в історичній науці.
	ФК 5	Здатність пояснювати історичні особливості формування устрою сучасних держав, суперечливі та проблемні питання їхнього історичного розвитку; давати оцінку об'єктивним та суб'єктивним передумовам виникнення міждержавних конфліктів, територіальних спорів, проявів сепаратизму у регіонах та країнах світу протягом історичного процесу.
	ФК 6	Здатність опрацьовувати науково-історичну літературу, виокремлювати пізнавальні засади і методи створення історичних знань; застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії; кваліфіковано розробити наукову гіпотезу на підставі доступного джерельного матеріалу і позаджерельних знань; фахово проводити самостійне історичне дослідження
	ФК 7	Здатність аналізувати особливості історичного розвитку країн і регіонів світу залежно від впливу об'єктивних та суб'єктивних факторів, порівнювати особливості історичного розвитку України та з іншими країнами світу за допомогою різних видів джерел.
	ФК 8	Здатність трактувати важливі проблеми вітчизняної і всесвітньої історії з точки зору різних концепцій і методологічних підходів; висвітлювати поступальний розвиток історичних знань й історичної думки з найдавніших часів до сучасного їх стану шляхом критичного аналізу науково-

	історичної діяльності й праць найбільш видатних представників світових і вітчизняних напрямків і шкіл історіографії
ФК 9	Здатність поглиблювати і розвивати знання вузлових проблем вітчизняної та світової історії; популяризувати знання з актуальних проблем вітчизняної історії; розвивати політичну культуру, мораль, навички самостійного творчого мислення, вироблення свідомої політичної орієнтації учнів.
ФК 10	Здатність до перенесення системи наукових історичних знань у площину навчального предмету Історії, здійснення структурування навчального матеріалу.
ФК 11	Здатність до перенесення системи наукових історичних знань у площину навчального предмету Географії, здійснення структурування навчального матеріалу.
ФК 12	Здатність пояснювати особливості розвитку географічної науки на різних часових та змістовних рівнях; встановлювати закономірності розвитку географічної науки, користуватися понятійно-термінологічним апаратом географічної науки; застосовувати основні принципи та методи географічних досліджень; розкривати прояви географічних законів і закономірностей в оточуючому середовищі.
ФК 13	Здатність аналізувати особливості сучасного соціально-економічного розвитку країн і регіонів світу залежно від впливу факторів природно-кліматичного та соціально-економічного характеру, порівнювати особливості галузевої і територіальної структури промисловості (сільського господарства) різних країн за допомогою картографічних, літературних та інших джерел.
ФК 14	Здатність застосовувати знання пояснювати зміст і структуру моніторингу природних ресурсів; основні концепції, закони і загальні проблеми природокористування; екологічні принципи раціонального природокористування; види природних ресурсів, їх сучасний стан, шляхи їх збереження, відтворення й охорони; сутність природоохоронних проблем (в тому числі і в Україні), основні напрями екологізації науки, техніки, освіти; особливості природних умов і ресурсів своєї місцевості; планувати і здійснювати заходи з охорони природи.
ФК 15	Здатність здійснювати збір, групування та

		аналіз емпіричних матеріалів дослідження за допомогою відповідних методів географічних досліджень; володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, систематизації, класифікації, районування географічних об'єктів; здатність роботи зі статистичними базами даних; збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації.
	ФК 16	Здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх, професійних та вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації.
	ФК 17	Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у профільній середній і старшій школі.
	ФК 18	Здатність формувати високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.
7 – Програмні результати навчання		
Знання і розуміння (ПРН)	ПРН 1	Студент демонструє спроможність систематично отримувати нові знання шляхом ознайомлення з науковою та науково-популярною літературою, а також застосовувати їх для вирішення наукових професійних та педагогічних задач.
	ПРН 2	Студент демонструє спроможність застосувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання інформації, вільно орієнтується у спеціальній науковій літературі, вміє знаходити інформацію завдяки Internet-мережі, працювати з науково-методичною літературою та періодичними виданнями з метою використання новітніх досягнень професійної та педагогічної науки.
	ПРН 3	Студент демонструє спроможність використовувати сучасні освітні та інформаційно-комунікативні технології у викладанні історії та географії в середній та старшій школі. Володіє сучасними інформаційними технологіями та вміє їх використовувати для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності; володіє навичками професійної роботи з комп'ютером.
	ПРН 4	Студент демонструє спроможність

		використовувати знання теоретичних та прикладних основ історичної науки та географічної наук в процесі навчання.
	ПРН 5	Студент демонструє спроможність пояснювати особливості розвитку історичної науки на різних часових та змістовних рівнях; розкривати особливості розвитку історичної науки на різних етапах; встановлювати закономірності розвитку історичної науки; користуватися понятійно-термінологічним апаратом історичної науки.
	ПРН 6	Студент вміє визначати об'єкт та предмет конкретного історичного дослідження; застосовувати основні принципи та методи історичних досліджень; застосовувати різні підходи у дослідженнях відповідно до основних концепцій та парадигм в історії; розкривати прояви історичних законів і закономірностей у сучасному суспільстві.
	ПРН 7	Студент демонструє спроможність пояснювати історичний розвиток сучасної світосистеми, суперечливі та проблемні питання політичної карти світу; давати оцінку об'єктивним та суб'єктивним передумовам виникнення міждержавних конфліктів, територіальних спорів, проявів сепаратизму у регіонах і країнах світу; вміє критично аналізувати політичні системи держав сучасного світу; аналізувати геополітичне положення та адміністративно-територіальний поділ країн світу з історичної та географічної точок зору тощо.
	ПРН 8	Студент демонструє спроможність систематично отримувати нові знання та застосовувати їх для вирішення практичних задач при організації пошуково-дослідницької роботи у старшій школі; збирати, упорядковувати й використовувати матеріали історичного характеру; працювати з різними джерелами історичної інформації.
	ПРН 9	Студент демонструє спроможність використовувати знання, уміння й навички з метою складання планів-конспектів уроків історії та географії з використанням традиційних та інноваційних технологій навчання, різноманітних методів, прийомів та засобів навчання.
	ПРН 10	Студент демонструє спроможність опрацьовувати науково-історичну літературу, виокремлювати пізнавальні засади і методи створення історичних знань; застосовувати наукову критику до аналізу поглядів

		дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії; кваліфіковано розробити наукову гіпотезу на підставі доступного джерельного матеріалу і позаджерельних знань; фахово проводити самостійне історичне дослідження
	ПРН 11	Студент демонструє здатність трактувати важливі проблеми вітчизняної і всесвітньої історії з точки зору різних концепцій і методологічних підходів; висвітлювати поступальний розвиток історичних знань й історичної думки з найдавніших часів до сучасного їх стану шляхом критичного аналізу науково-історичної діяльності й праць найбільш видатних представників світових і вітчизняних напрямків і шкіл історіографії
	ПРН 12	Студент демонструє спроможність поглиблювати і розвивати знання вузлових проблем вітчизняної та світової історії; популяризувати знання з актуальних проблем вітчизняної історії; розвивати політичну культуру, мораль, навички самостійного творчого мислення, вироблення свідомої політичної орієнтації учнів.
	ПРН 13	Студент демонструє спроможність пояснювати особливості розвитку географічної науки на різних часових та змістовних рівнях; встановлювати закономірності розвитку географічної науки, користуватися понятійно-термінологічним апаратом географічної науки; застосовувати основні принципи та методи географічних досліджень; розкривати прояви географічних законів і закономірностей в оточуючому середовищі.
	ПРН 14	Студент демонструє спроможність аналізувати особливості сучасного соціально-економічного розвитку країн і регіонів світу залежно від впливу факторів природно-кліматичного та соціально-економічного характеру, порівнювати особливості галузевої і територіальної структури промисловості (сільського господарства) різних країн за допомогою картографічних, літературних та інших джерел.
	ПРН 15	Студент демонструє спроможність здійснювати збір, групування та аналіз емпіричних матеріалів дослідження за допомогою відповідних методів географічних досліджень; володіння методами

		спостереження, опису, ідентифікації, систематизації, класифікації, районування географічних об'єктів; здатність роботи зі статистичними базами даних; збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації.
	ПРН 16	Студент демонструє спроможність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у профільній середній і старшій школі.
	ПРН 17	Студент демонструє спроможність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх, професійних та вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації.
	ПРН 18	Студент уміє аналізувати історичні та геополітичні процеси, що відбувалися на території України та визначати їхній вплив на формування української модерної нації та вітчизняні державотворчі процеси; демонструє здатність формувати в учнів високу історичну й громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять.
	ПРН 19	Студент демонструє спроможність управляти колективом учнівської молоді, скеровувати учнівську молодь на отримання позитивних наслідків в результаті навчального та виховного процесів, прогнозувати отримання позитивних наслідків від здійснення навчального та виховного процесів.

8 – Ресурсне забезпечення

<i>Кадрове забезпечення</i>	<p>Підготовка магістра забезпечена науково-педагогічними кадрами, які мають освіту, відповідну профілям навчальних дисциплін і систематично займаються науковою і науково-методичною діяльністю. Підготовку здійснюють доктори наук, професори та кандидати наук, доценти за профілем освітньої програми. У зв'язку із новими підходами до створення та реалізації освітньої програми розроблена стратегія підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів, яка відповідає діючій нормативній базі та будується на наступних принципах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; - прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; - моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності.
-----------------------------	---

<p style="text-align: center;"><i>Матеріально-технічне забезпечення</i></p>	<p>Для реалізації концепції освітньої діяльності наявні усі необхідні структурні, фінансові, технічні ресурси, що відповідають діючим нормам і забезпечують проведення усіх видів навчальної та науково-дослідної роботи студентів, передбачених освітньою програмою: навчальні корпуси з лекційними аудиторіями, оснащеними мультимедійною технікою, лабораторіями, комп'ютерними класами, спортивний зал, бібліотека, соціальна інфраструктура університету, забезпечення гуртожитком, стипендіальне забезпечення, санаторій-профілакторій. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам.</p> <p>При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, з особливими освітніми потребами) та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якостей освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.</p> <p>Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньо-професійною програмою.</p>
<p style="text-align: center;"><i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i></p>	<p>Підготовка бакалавра за профілем концепції освітньої діяльності забезпечена навчально-методичною документацією з усіх видів навчальних занять, доступом кожного студента до бібліотечних фондів, електронних фахових журналів, електронних бібліотечних ресурсів світу і баз даних відповідно до повного переліку дисциплін навчального плану, електронних навчальних ресурсів, наявністю навчальних лабораторій для проведення занять з усіх дисциплін як обов'язкової, так і варіативної частини освітньо-професійної програми, наявністю методичних посібників і рекомендацій для проведення практикумів і підготовки кваліфікаційної роботи. Студенти забезпечені базами проходження педагогічної практики (загальноосвітні навчальні заклади м.Кропивницький та Кіровоградської області).</p> <p>З метою управління освітнім процесом розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом.</p> <p>Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії,</p>

планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти;

адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.

Продовжено угоду з компанією Microsoft щодо участі університету у MSDN Academic Alliance, оформлено підписку MSDN Premium, що дозволяє в повному обсязі забезпечити навчальні аудиторії такими ліцензійними продуктами як: Microsoft Windows XP, Office 2010, Windows Server, Visual Studio та інші. Крім того, університет має ліцензію для внутрішнього використання на StarOffice. Локальні мережі навчальних корпусів з'єднуються оптоволоконною лінією. 13 навчальних комп'ютерних лабораторій об'єднані в окремий навчальний домен. Серверна база комп'ютерної мережі складається з комплекту сучасних потужних серверів, у тому числі на основі багатоядерних Intel (R) Xeon (TM) CPU 3.00GHz 86_64. Для проведення лабораторних занять з навчальної дисципліни «Основи інформаційних технологій» використовуються комп'ютерні лабораторії № 20 корпусу № 1, оснащені відповідними пакетами прикладних програм (в тому числі ліцензованих): OpenOffice, 7-Zip, Internet Explorer, FreePascal, Mozilla Firefox, Foxit Reader.

Для забезпечення самостійної роботи та якісної підготовки студентів створено навчально-методичну базу загальним обсягом 30 Гб електронних посібників, лекційних матеріалів, додаткової літератури. Велика кількість навчальних матеріалів (об'ємом більше 20 Гб) розміщена в університетському хмарному сховищі, що надає змогу студентам користуватися електронними версіями лекцій та практичних занять з мобільних пристроїв та домашніх комп'ютерів.

Створена та успішно функціонує система дистанційної освіти Moodle-ЦДПУ (<http://moodle.kspu.kr.ua/>), в межах якої підготовлено 158 дистанційних навчальних курсів, в якій зареєстровано усіх студентів Університету. Найбільш успішним проектом (більше 10 млн. переглядів) з реалізації сучасних мультимедійних систем навчання є створення навчально-виховного середовища «Вікі ЦДПУ» на базі MediaWiki (<http://wiki.kspu.kr.ua/index.php>), до спільноти цього

	<p>проекту вже залучено студентів усіх факультетів університету.</p> <p>Поступово наповнюється курсами система електронний архів-репозитарій Хмарка ЦДПУ (https://owncloud.kspu.kr.ua/), електронна бібліотека (http://www.cuspu.edu.ua/ua/pro-biblioteku).</p> <p>Інформаційна мережа Інтернет та доступ до міжнародної наукової бази даних Web of Science (наказ МОН України №1286 від 19.09.2017 р. «Про надання доступу вищим навчальним закладам і науковим установам, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних») допомагають студентам отримувати необхідну для навчання та провадження наукової діяльності, підвищення професійної кваліфікації інформацію, уможливають вільний доступ до навчальної та наукової інформації з різних дисциплін, що є невід'ємною складовою процесу становлення студентів як фахівців.</p>
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	<p>Передбачає можливість національної кредитної мобільності за деякими навчальними модулями, що забезпечують набуття загальних компетентностей.</p> <p>Обсяг одного кредиту 30 годин.</p>
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	<p>Участь студентів та викладачів у програмі академічного обміну на підставі підписання міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки та угоди про подвійний диплом: Поморська Академія, м. Слупськ (Польща).</p>
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	<p>У межах ліцензійного обсягу спеціальності та за умови попередньої мовленневої підготовки.</p>
<p>Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту». http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18. 2. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п. 3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010. 4. Перелік галузей знань і спеціальностей – http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF 5. Наказ МОН України від 01.06.2016 за №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» - http://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-01/5555/nmon_600.zip 6. Наказ МОН України від 31.05.2016 за №506 Про затвердження Переліку предметних спеціалізацій спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціалізацій) в системі підготовки педагогічних кадрів. - http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0798-16 7. Порядок внесення інформації, яка повинна міститися в документах про вищу освіту державного зразка. Постанова Кабінету міністрів України від 5 травня 2016 р. № 325: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249014993 / 	

8. Положення про організацію освітнього процесу в Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка на 2016-2017 навчальний рік / Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. – 88 с.
9. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : постанова Каб. Мін. України від 23 лист. 2011 р. № 1341. [Електронний ресурс] – Режим доступу : [http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011- %D0%BF](http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF) (21.07.2014).
10. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації Академії педагогічних наук України / Авт. В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП “НВЦ “Пріорітети”, 2014. – 108 с.
11. The European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF). – European Communities, 2008. [Electronic resource]. – URL : www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/news/EQF_EN.pdf.

Перелік компонент освітньої програми					
Нормативні дисципліни		Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг годин	Семестр	Форма контролю
Обов'язкові компоненти ОК					
ОК 1	Філософія науки	3	90	1	залік
ОК 2	Цивільний захист	3	90	1	залік
ОК 3	Філософія історії	4	120	1	екзамен
ОК 4	Методологія історії	4,5	135	1	екзамен
ОК 5	Актуальні проблеми вітчизняної історії	4	120	1	залік
ОК 6	Теоретичні проблеми політичної історії ХХ ст.	4,5	135	1	екзамен
ОК 7	Історіографія історії України	3	90	1	залік
ОК 8	Історіографія всесвітньої історії	4	120	1	екзамен
ОК 9	Сучасні освітні технології у викладанні історії	5	150	2	залік
	Оглядові лекції	1,8	54	3	
Практична підготовка					
ОК 10	Навчальна практика-тренінг «Засоби дистанційної освіти»	1,5	45	2	залік
ОК 11	Виробнича (педагогічна) практика у школі	14,4	432	3	залік диф.
	Дипломне проектування	10,8	324	3	
Загальний обсяг вибірових компонент		62,5	1875		
Вибіркові компоненти ВК					
ВК 1	Регіональна суспільна географія	5	150	2	екзамен
ВК 2	Політична географія	5	150	2	екзамен
ВК 3	Суспільна географія України	5	150	2	екзамен
ВК 4	Геоєкологія	4,5	135	2	екзамен
ВК 5	Методологія географічної науки	4	120	2	залік
ВК 6	Сучасні освітні технології у викладанні географії	4	120	2	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		27,5	825		
Загальний обсяг освітньої програми		90	2700		

Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами, результатами навчання та компетентностями в освітній програмі

Навчальні дисципліни	Програмні компетентності																											
	ІК	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14	ФК 15	ФК 16	ФК 17	ФК 18	
ОК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+																
ОК 2	+																											
ОК 3	+	+	+		+			+	+			+	+	+		+	+	+										+
ОК 4	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+		+		+	+										+
ОК 5	+												+		+	+	+	+										+
ОК 6	+												+	+	+	+		+										+
ОК 7	+												+		+	+	+	+										+
ОК 8	+												+	+	+	+	+	+	+									+
ОК 9	+			+	+	+			+	+			+					+										+
ОК 10	+	+		+	+	+			+	+	+																	
ОК 11	+			+			+		+		+								+	+						+	+	+
ВК 1	+													+						+		+		+	+			
ВК 2	+																			+	+	+	+			+		
ВК 3	+																			+	+	+	+			+		
ВК 4	+																			+		+	+	+	+	+	+	
ВК 5	+																			+		+	+		+	+	+	
ВК 6	+																			+		+	+		+	+	+	

Навчальні дисципліни	Програмні результати навчання																		
	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19
ОК 1	+	+				+		+		+									
ОК 2																			
ОК 3	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+							+
ОК 4	+	+		+	+	+		+		+	+	+							+
ОК 5	+	+		+	+		+	+		+	+	+							+
ОК 6	+	+		+	+		+	+		+	+	+							+
ОК 7	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+							+
ОК 8	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+							+
ОК 9	+	+	+	+	+			+	+			+							+
ОК 10		+						+	+								+	+	
ОК 11	+	+	+	+				+	+			+				+	+		+
ВК 1	+	+					+						+	+	+				+
ВК 2	+	+											+	+				+	
ВК 3	+	+											+	+				+	
ВК 4	+	+							+				+	+	+	+	+		+
ВК 5	+	+											+	+	+			+	
ВК 6	+	+											+	+	+			+	